

Saksgang

Utv.	Utv.saksnr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		21.10.2021
Hovudutval for opplæring og kompetanse		26.10.2021
Hovudutval for næring		26.10.2021
Fylkesutvalet		09.11.2021
Fylkestinget		15.12.2021

Eigarstyring av Fagskulen Vestland og delegeringsreglement

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget utøver eigarstyring gjennom oppnemning av styre, fastsettjing av vedtekter og budsjett, samt gjennom målstyring i samband med regional kompetansepolitikk.
2. Forslag til reviderte vedtekter for styret for Fagskulen Vestland vert vedteke slik det kjem fram av saka.
3. Den fylkeskommunale fagskulen skal vere organisert som ein del av opplærings- og kompetansesektoren.

Samandrag

I denne saka vert det gjort greie for lovverket og historikk knytt til styring av fylkeskommunale fagskular. Vidare vert det gjort greie for rolla til fylkestinget som skuleeigar, samt rolla til fylkesdirektøren og fylkesadministrasjonen. Relasjonen mellom styret/rektor og fylkesadministrasjonen vert også drøfta. Til slutt vert det gjort greie for korleis Vestland fylkeskommune kan utøve eigarstyring av Fagskulen Vestland, organisatorisk plassering av fagskulen, samt framlegg til endringar i vedtekter for styret for Fagskulen Vestland i høve til dagens vedtekter. Fylkesdirektøren vil tilrå at det er vedtekten for styret som syner fordeling av kompetanse mellom skuleeigar og styret.

Rune Haugsdal
fylkesdirektør

Bjørn Lyngedal
avdelingsdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 vedtekter-171219
- 2 Vedtekter styret for Fagskulen Vestland

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vestland fylkeskommune ved fylkesutvalet har i møte 09.02.2021 vedteke ei bestilling av sak om eigarstyringa av Fagskulen Vestland som følger:

Vedtak

Uttale/bestilling av sak: Fagskulen i Vestland

I samband med samanslåinga av fagskulane i Sogn og Fjordane og Hordaland, er det etablert eit eige prosjektstyre. Fagskulen i Vestland blir den nest største fagskulen i landet. Arbeidet er omfattande og det er difor avgjerande at roller og ansvar er så tydeleg som mogeleg. Då må grensesnittet mot opplæringsavdelinga i Vestland fylke vera avklart.

Fylkesutvalet ber om ei sak om eigarstyring av Fagskulen i Vestland. I saka ber ein fylkesrådmannen fremja eit delegasjonsdokument som regulerer forholdet og fordeling av myndighet mellom fagskulestyret/rektor og fylkesadministrasjonen. Rolla til fylkesadministrasjonen og fylkestinget som skuleeigar og den organisatoriske plasseringen av fagskulen i fylkeskommunen, bør også drøftast.

Vidare bør saka sjå nærmere på størrelsen på den fylkeskommunale delen av fagskulen sitt budsjett, samt størrelsen på Vestland fylkeskommune sitt bidrag relativt til andre fylkeskommunale fagskulalar i landet.

Saka skal leggjast fram for politisk handsaming hausten 2021. Prosjektstyret for Fagskulen i Vestland skal gje uttale til saka før politisk behandling.

På bakgrunn av bestillinga legg fylkesdirektøren til grunn ei utgreiing av følgjande punkt:

- eigarstyring av Fagskulen Vestland
- rolla til fylkestinget som skuleeigar
- rolla til fylkesdirektøren
- relasjonen mellom styret/rektor og fylkesdirektøren
- forslag til delegeringsreglement (vedtekter) som syner fordeling av kompetanse mellom eigar og styre for fagskulen eller rektor
- organisatorisk plassering av fagskulen

I høve til spørsmål om storleiken på fylkeskommunen sitt tilskot til dei fylkeskommunale fagskulane sett i høve til dei andre fylkeskommunane vert det lagt fram ei eiga melding om dette.

Prosjektstyret for Fagskulen Vestland vil gje uttale før endeleg handsaming i fylkestinget. Uttalen vert lagt ved saka når den ligg føre.

Vidare i denne saka vert det gjort greie for dagens lovverk og historikk knytt til reguleringa av fagskulesektoren, før det vert gjort greie for punkta over.

Relevant lovverk for fylkeskommunale fagskulalar

Fagskulesektoren er regulert av følgjande lovverk:

- Lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskulelova)
- Forskrift 11. juli 2019 nr. 1005 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskuleforskrifta)
- Forskrift 23. april 2020 nr. 853 om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskriften)
- Forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskrifta)

I tillegg til dette lovverket gjeld andre lover og forskrifter som regulerer offentlege verksemder som t.d. kommunelova, anskaffingslova, arkivlova, arbeidsmiljølova og forvaltningslova m.m.

Fylkeskommunale fagskular er ein del av fylkeskommunen som rettssubjekt, og fagskulane må følgje regel- og avtaleverk som gjeld generelt for fylkeskommunen. Vidare er dei fylkeskommunale fagskulane i Vestland organisert som ei ytre eining i fylkeskommunen, slik som dei vidaregåande skulane, og ikkje som eit selskap. Fagskulane sin eigenart gjer det likevel slik at dei skil seg frå anna fylkeskommunal verksemder i høve til styring.

Fylkestinget er jf. kommunelova § 5-3 det øvste organet i fylkeskommunen og treff vedtak på vegne av fylkeskommunen om ikkje anna følgjer av lov (særlover). Fagskulelova er ei særlov, som går framfor kommunelova i høve til styringa av ein fagskule. Fagskulelova § 9 regulerer mellom anna at fagskulane skal ha eit styre som øvste styringsorgan, og kva kompetanse styret skal ha. Fagskulelova § 9 presiserer også at fylkeskommunale fagskulane, og fagskulane organisert som studieforbund, skal ha eit styre. Styret for ein fylkeskommunal fagskule er såleis jf. fagskulelova det øvste styringsorganet, og kan ikkje instruerast i sitt virke.

Det kjem tydeleg fram av fagskulelova at styret for ein fagskule er ansvarleg for at verksemda følgjer nemnde lov med forskrifter, men lovverket er derimot ikkje tydeleg på relasjonen mellom eigar (fylkestinget), fylkesdirektøren og eit styre for ein fylkeskommunal fagskule. Dette kjem til uttrykk i spørsmål om mellom anna kompetanse i høve til personalforvaltning og instruksjonsmynde i saker.

Private eller offentlege fagskulane som er organisert som eit selskap eller stifting er gjennom anna lovverk (t.d. aksjelova) tydelegare regulert i høve til styring av verksemda. Samtidig er fagskulelova som nemnt ei særlov, og der t.d. aksjelova er i strid med fagskulelova, er det sistnemnde som gjeld. Fylkeskommunale fagskulane som ikkje har ein selskapsform har ikkje anna lovverk å regulere drifta etter enn fagskulelova med forskrifter og andre generelle lover der dei passar.

Det er fleire fagskulane og fylkeskommunar som peiker på at lovverket er uklart i høve til styring. Nasjonalt fagskoleråd har motteke førespurnader frå fylkeskommunale fagskulane om å seie noko om korleis dei vil tilrå at fylkeskommunale fagskulane bør vere organisert i fylkeskommunane. Fagskolerådet vil ikkje meine noko om korleis fylkeskommunane organiserer fagskulane så lenge føremålet i fagskulelova er ivaretatt. Saka vart handsama av fagskolerådet 4. mars 2021. I saka kjem det fram at organiseringa av dei fylkeskommunale fagskulane er noko ulik frå fylke til fylke, men i hovudtrekk er det mykje likt. Unntaket er Vestfold og Telemark fylkeskommune som har organisert fagskulen som eit særlovsselskap.

Historikk og utvikling knytt til styring av fylkeskommunale fagskulane

I handsaming av [Ot.prp. nr. 32 \(2002-2003\)](#) om lov om fagskoleutdanning kom det inn ei føresegn i fagskulelova om at også offentlege fagskulane skulle ha eit styre som øvste styringsorgan. Dette har soleis vore regulert av lov sidan 2003. Dette forslaget var ikkje ein del av høyringa, men føreslått i Kyrkje-, utdannings- og forskingskomiteen¹ og vidare vedteke av stortinget.

Seinare handsama stortinget [Ot.prp. nr. 39 \(2006-2007\)](#) om lov om endringer i lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning. I høyringsrunden hadde fleire instansar teke til orde for at fylkeskommunale fagskulane ikkje burde ha eit eige styre som følgjer:

«KS, Nasjonalt utvalg for teknisk fagskoleutdanning, Rådet for fylkeskommunale fagskoler, enkelte fylkeskommunale fagskoler, de fleste fylkeskommunene og flere fagforbund ønsker ikke at fylkeskommunale fagskulane skal ha et eget styre som øverste ansvarlige styringsorgan.»

Fleire av desse høyringsinstansane meinte at fylkestinget vart sett på sidelinja i høve til ansvar for utvikling og drift av eigne fagskulane. Dette var mellom anna knytt til fylkeskommunane sitt ansvar for regional utvikling. Vidare meinte nokon av instansane at det vart skapt uklare tilhøve kring arbeidsgjevaransvaret. Høyringsinstansane vart ikkje hørt på innvendingane om styring, og føresegna om at også fylkeskommunale fagskulane skulle ha eit styre som øvste styringsorgan vart vidareført.

I proposisjonen vurderte Kunnskapsdepartementet det slik at det er viktig, uavhengig av eigarskap, å kunne identifisere eit eige organ som er ansvarleg for fagskuleopplæringa. Departementet peikte på at dette mellom anna ville vere viktig med omsyn til handsaming av eventuelle klager frå

¹ <https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/innstillinger/odelstinget/2002-2003/inno-200203-078.pdf>

studentar, samt studentar og tilsette sine rettar til å delta i styret sine møter og på denne måten kunne kome i dialog med ansvarleg organ for verksemda. Departementet meinte dette ville bidra til å gjere det føreseieleg og opent rundt avgjærder som vert gjort i drifta av skulen. Vidare peikte departementet på at det er styret som skal tilsette administrativ og fagleg leiring, og elles ha ansvar for drifta av fagskulen. Fylkestinget er formell eigar, men den reelle styringsretten ligg til styret for fagskulen. Fylkeskommunen si rolle og moglegheit for innverknad som skuleeigar vert tydeleg i dei tilfelle nytt styre vert oppretta. Departementet trekk her ein parallel til generalforsamling i aksjeselskap som vel og oppnemner styre i aksjeselskap. Det valte styret får såleis dei oppgåver og det ansvar som følgjer av lover og forskrifter. I høve det uklare arbeidsgjevar tilhøve understrekar departementet at arbeidsgjevar vil vere den same uavhengig av om fagskulen har eit styre.

I 2014 gjorde Hordaland fylkeskommune² og Sogn og Fjordane fylkeskommune³ ei utgreiing om fylkestinget og styret sin kompetanse i høve til den fylkeskommunale fagskulen. Felles for begge utgreiingane er at dei peika på tre område for styringsrett ved fylkestinget:

- Oppnemning av medlemmer til styret, og eventuell avsetjing av styret
- Finansiering
- Fastsetje vedtekter for styret

Det vart også peikt på at det er styret som har kompetanse til å tilsette fagleg og administrativ leiar (rektor) ved fagskulen.

I saksutgreiinga til fylkestinget i Sogn og Fjordane vart det gjort følgjande vurderinger av styringa:
 «Det er altså styret som tilset leiinga ved skulen og elles har ansvaret for drifta av skulen. Den reelle styringsretten overfor leiinga ved skulen (rektor) ligg såleis til styret. Ei følgje av dette er at det er styret, ved styreleiar, som har personalansvaret for rektor. Rektor har sekretariatsfunksjon for styret»

Vidare gjorde fylkestinget i Sogn og Fjordane følgjande vurdering:

«I og med at det er fylkestinget som fastset dei økonomiske rammene for fagskulen, må saker som kan kome til å krevje særskilde løyvingar eller som er av overordna karakter, som t.d. lokaliseringssaker og investeringar som krev låneopptak, avgjerast av fylkestinget.

[] I medhald av kommunelova § 23 nr. 2 har fylkesrådmannen likevel rett og plikt til å føre tilsyn og kontroll med fagskulen og styret sitt arbeid på lik line med andre fylkeskommunale einingar. Fylkesrådmannen vil presisere at fagskulen kan nytte seg av støttefunksjonar hjå fylkesrådmannen som andre fylkeskommunale einingar.»

I saksutgreiinga i Hordaland fylkeskommune vart mellom anna følgjande vurdering gjort i saka:
 «Hordaland fagskulestyre sine oppgåver og kompetanse ser formelt ut til å vere i samsvar med fagskulelova. Likevel har det oppstått uklare situasjonar som tyder på at eit uavhengig styre i praksis ikkje har vore lagt til grunn fullt ut internt i fylkeskommunen. Thommessen understrekar at eigar (Fylkestinget og eventuelt underordna organ som Fylkestinget gjev myndigkeit til gjennom delegasjon) har ein svært avgrensa styringsrett. Dersom Fylkestinget ønskjer å gje føringar for Fagskolane i Hordaland sine prioriteringar - eksempelvis oppretting av nye studietilbod, bruk av bestemte IT-system mm. - kan det gjerast i form av eit tildelingsbrev der det vert gjeve vilkår for tildekinga av midlar (finansiering).»

I samband med regionreforma og samanslåinga av dei to fylkeskommunane vart det også gjort ei vurdering av mellom anna plassering av personalansvaret for rektorane ved dei fylkeskommunale fagskulane gjennom delprosjekt 1.8 Fagskule⁴. Denne vart handsama som ei melding⁵ i administrasjonsutvalet i Vestland fylkeskommune 26.11.2019. Vurderinga om personalansvar for rektorane kan lesast på side 7 i sluttrapporten (note 4). Kort summert vart det tilrådd at personalansvaret vart lagt i linja i fylkesadministrasjonen for å sikre at personalforvaltninga vart

²

<https://innsyn.vlfk.no/innsynHFK19/DmbHandling>ShowDmbHandlingDocument?dmbId=2709&caseType=CasesFremlegg®istryEntryId=66576&sourceDatabase=>

<https://innsyn.vlfk.no/innsynHFK19/RegistryEntry>ShowDocumentFromDmb?registryEntryId=66576&documentId=116248>

³ [http://www2.sfj.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC1257CED0064499E/\\$FILE/14036638.PDF](http://www2.sfj.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC1257CED0064499E/$FILE/14036638.PDF)

⁴ <https://innsyn.vlfk.no/innsyn/RegistryEntry>ShowDocumentFromDmb?registryEntryId=134&documentId=286>

⁵ <https://innsyn.vlfk.no/innsyn/DmbHandling/Details/435?sourceDatabase=>

handsama i tråd med fylkeskommunen elles, og at det skulle bli utarbeidd eit styrings og delegeringsdokument som syner relasjonen mellom styret, fylkesdirektøren og fagskulane.

Summert er det på bakgrunn av departementet sin vurdering i Ot.prp. nr. 39 (2006-2007) klart at føremålet med § 9 i lova er at styret for ein fagskule skal vere tydeleg for både studentar og tilsette som det øvste ansvarlege styringsorganet. Samtidig er ikkje fagskulelova heilt tydeleg på kva kompetanse og ansvar som ligg til fylkeskommunale fagskulestyrer i høve ansvar for økonomi, personalforvaltning m.m. Dette er tydelegare for private fagskulane.

Som vist gjennomførte dei to tidlegare fylkeskommunane ei utgreiing av kompetanse knytt til styringa av fagskulane, og likevel vart det gjort ulike vurderinger og velt ulike modellar. I Sogn og Fjordane vart personalansvaret for rektor lagt til styret, medan i Hordaland vart det lagt i linja i fylkesadministrasjonen, men den faglege oppfølginga av rektor låg hos styret, t.d. oppfølging av kvalitet i utdanningane. Gjennom delprosjekt 1.8 vart det bestemt at personalansvaret for rektorane skulle ligge i linja i fylkesadministrasjonen i Vestland fylkeskommune.

Rolla til fylkestinget og fylkesadministrasjonen som skuleeigar

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) er tilsynsorgan for høgare utdanning og høgare yrkesfagleg utdanning. På spørsmål⁶ om forhaldet mellom styret for ein fagskule og eigar, peikar NOKUT på at det er eigar som vel medlemmer til styret, og at styret for både private og offentlege fagskulane skal ta sjølvstendige avgjerder utan at eigar gjev føringar for dette. Fylkestinget har såleis

kompetanse til å velje medlemmer til styret (bortsett frå student- og tilsettrepresentant), men ikkje å instruere styret i oppgåver som av lova er lagt til styret. Eigar kan velje nye medlemmer til styret dersom eigar ikkje er nøgd med korleis styret løyser sitt oppdrag.

Vidare skal eigar fastsette vedteker for styret, men styret har ansvar for å kontrollere at vedtekten stemmer med fagskulelova og tilhøyrande forskrifter. Vedtekten kan ikkje avgrense eller ta bort noko av det ansvaret som styret har etter lova.

Til slutt så skal eigar vedta eit budsjett for styret og fagskulen, og eigar har såleis stor moglegheit til å ha innverknad på dei økonomiske rammene til fagskulen. Likevel kan ikkje eigar gjere budsjettvedtak som gjer at fagskulen må bryte med vilkåra for akkreditering, eller at andre krav i lov og forskrifter ikkje vert følgjt.

På bakgrunn av dette har eigar ved fylkestinget følgjande kompetanse i styring av fagskulen:

- Velje og avsetje medlemmer til styret (ikkje student- og tilsettrepresentant)
- fastsette vedteker
- vedta budsjett for styret og fagskulen

Relasjonen mellom styret/rektor og fylkesdirektøren

Som nemnt er det ingen definert relasjon mellom styret/rektor og fylkesdirektøren i fagskulelova. All kompetanse som ikkje ligg til fylkestinget, er etter lova lagt til styret for fagskulen. Fagskulelova har fleire føresegner om delegering av mynde frå styret til rektor eller andre ved fagskulen, men seier ingenting om at styre kan delegere kompetanse til fylkesdirektøren. Samtidig er fagskulen ein del av fylkeskommunen som rettssubjekt og dette legg likevel nokre føringar for drifta av fagskulane som ved andre fylkeskommunale einingar. Døme på dette vil vere krav til internkontroll jf. kommunelova § 25-1, rekneskap og årsbudsjett, personalforvaltning og trygg og forsvarleg drift.

Samtidig er fagskulane i dag avhengig av fylkesadministrasjonen for støtte i høve til ei rekke system, både i høve til IKT og brukarrettleiing. Fagskulane nyttar t.d. fylkeskommunen sitt økonomisystem, skuleadministrativt system, sak- og arkivsystem med meir. Vidare får fagskulane støtte i høve til juridisk kompetanse, og støtte knytt til mellom anna HR og eigedom. I høve til juridisk støtte er dette knytt til både innkjøp og HR. HR gjev dessutan støtte i personalhandtering i alt frå løn, personalsaker og tilsettingar. Eigedomsavdelinga forvaltar bygga til fagskulane og dette inkluderer drift, vedlikehald og reinhald. Det er såleis ingen laus kopling mellom fagskulane og fylkesadministrasjonen i praksis.

⁶ <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/fagskole/regelverk-for-fagskoler/hva-er-oppgavene-til-fagskolens-styre/>

Støtta som fylkesadministrasjonen gjev er både naudsynt og føremålstenleg. Skulle fagskulane ikkje ha slik støtte ville det ha ført til betrakteleg høgare driftskostnader ved fagskulane. I tillegg er fylkesadministrasjonen profesjonell og spesialisert i sine oppgåver, og støtta frå administrasjonen bidrar til ei trygg drift med høg kvalitet for fagskulane.

Når det gjeld personalforvaltinga av tilsette ved fagskulane er dei, som departementet har peika på i Ot.prp. nr. 39 (2006-2007), tilsett i fylkeskommunen. Tilsetjingsforholdet i fylkeskommunen gjev dei tilsette både rettar og pliktar, og fylkesdirektøren legg her til grunn at reglar for personalforvaltninga ved fagskulane vert gjort i tråd med personalforvaltninga og lønspolitikken elles i fylkeskommunen. Døme på rettar som tilsette har kan vere om det er overtal ved ein skule, så har tilsette rett til ei stilling ein annan plass i fylkeskommunen så lenge det er ledige stillingar som etterspør den kompetansen ei eventuell overtalig har. Denne retten følgjer av Hovudtariffavtalen kap. 1 § 3-3 og av arbeidsmiljølova § 15-7. På bakgrunn av dette vil tilsettingar ved fagskulane kunne ha økonomisk og juridisk konsekvens for fylkeskommunen, og tilsettingar ved fagskulane må følgje reglar for tilsettingar elles i fylkeskommunen.

Sjølv om fagskulane skal følgje personalforvaltninga i fylkeskommunen vil ikkje dette måtte bety at alle føresetningar som gjeld for dei vidaregåande skulane også må vere gjeldande for fagskulane. Døme på dette er mellom anna at lærarar i vidaregåande skular skal ha praktisk pedagogisk utdanning, noko som følgjer av opplæringsforskrifta § 14-1. For fagskulane er det ikkje krav til praktisk pedagogisk utdanning, men fagskuletilsynsforskrifta § 2-3 stadfestar at det i fagmiljøet knytt til utdanninga skal vere personar med utdanningsfagleg kompetanse. Dette kan vere pedagogisk utdanning eller erfaring. I tillegg går det fram av same paragraf at det skal vere ein utdanningsfagleg ansvarleg for utdanninga, og at denne skal ha utdanningsfagleg utdanning. Andre døme er at fagskulane kan ha behov for anna organisering eller anna kompetanse enn det dei vidaregåande skulane har. I motsetning til ein vidaregåande skule har fagskulane ansvar for eige inntak, lokal klagenemnd og akkreditering av eigne utdanningar.

Styring av fagskulane

Som vist i denne saka kan fylkestinget styre gjennom oppnemning av styret, finansiering og fastsetjing av vedtekter, medan fylkesadministrasjonen har eit avgrensa rom for styring. Likevel må fylkesdirektøren sikre at fagskulane, som ein del av fylkeskommunen som rettssubjekt, føl regler knytt til offentlege verksemder, og at personalforvaltinga er i tråd med fylkeskommunen elles.

Fagskulen Vestland må såleis følgje reglar i fylkeskommunen knytt til mellom anna personalforvaltning, disponering av bygg, samt andre reglar knytt til offentlege verksemder. På bakgrunn av dette er det naturleg at fylkesdirektøren på vegner av fylkestinget følgjer opp fagskulane i høve til regelverket. Samtidig er det styret som har det øvste styringsansvaret og har kompetanse i alle driftssakar og faglege saker knytt til fagskulelova.

Personalforvaltninga i fagskulen og personalansvaret for rektor bør følgje linja elles i fylkeskommunen slik at ein sikrar at skulen vert drifta i tråd med reglar for offentlege verksemder, hovudtariffavtalen og i tråd med fylkeskommunen sin løns- og personalpolitikk. Fagleg oppfølging av rektor vil etter dette ligge til styret i tråd med fagskulelova, og som nemnt kan styret ikkje instruerast i sitt virke og dei krav som er sett til kompetanse gjennom fagskulelova med forskrifter.

Sjølv om styringsretten for fagskulen ligg til styret har fylkestinget eit handlingsrom for styring til oppnemning av styret, vedtak av budsjett og fastsetjing av vedtekter. Vidare vert det gjort greie for korleis fylkestinget kan utøve eigarstyring av den fylkeskommunale fagskulen.

Målstyring / styringssignal

Dei tre områda for styringsrett som ligg til fylkestinget gir rom til å styre for å sette mål for fagskulesektoren i regionen, og dette kan gjerast gjennom t.d. fylket sin kompetansepolitikk som vert fastsett gjennom regionale planar. Fagskulane vert finansiert gjennom statlege tilskot som fylkeskommunane forvaltar, og denne forvaltninga skal vere i tråd med regionale kompetansebehov og fylkeskommunen sin kompetansepolitikk. Dette følgjer av fagskulelova § 3 som stadfestar at fylkeskommunen skal sørge for at det vert tilbydd akkreditert fagskuleutdanning i samsvar med behovet for kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt. I tillegg vert dette sett i samanheng med fylkeskommunen sitt ansvar for å arbeide med kompetansepolitikk gjennom mellom anna regionreforma og kompetansereforma.

Fylkestinget kan fastsetje mål (styringssignal) for fagskulesektoren i regionen, både til eigne og private fagskular som får tilskot frå fylkeskommunen. Slike mål bør kome fram av regionale planar, i tillegg til at dei bør gå fram av årleg tildelingsbrev som vert gitt i samband med tilskot til fagskular utan at dei avgrensar styret sitt handlingsrom innanfor styret sin kompetanse. I høve til mål for sektoren vert det også gitt nasjonale mål av både Storting og regjering, og fylkeskommunen bør sjå til at det ikkje vert for stort sprik i målsetting og forventningar på tvers av styringsnivåa fordi dette kan føre til vanskar med å oppnå måla.

Oppnemning av styremedlemmer

Vidare vert fylkestinget sitt handlingsrom synleg dersom styra for eigne fagskular ikkje arbeidar med målsettinga, eller på anna måte ikkje forvaltar verksemda i tråd med dei rammene som er gitt av fylkestinget (t.d. økonomiske rammer). Då har fylkestinget høve til å avsetje styret og nemne opp eit nytt styre. Jf. dagens styrevedtekter for dei to fylkeskommunale fagskulane vel fylkestinget 4 eigarrepresentantar, der ein av dei skal representere hovudutval for opplæring og kompetanse og ein av dei skal representere hovudutval for næring. Vidare skal ein av eigarrepresentantane representere fylkesdirektøren. I tillegg vel fylkestinget tre arbeidslivsrepresentantar etter framlegg frå fylkesdirektøren. Prosjektstyret har fem eigarrepresentantar og to arbeidslivsrepresentantar frå LO og NHO. Fylkestinget nemner ikkje opp tilsett- og studentrepresentant då det følgjer av fagskulelova § 10 (1) at desse skal veljast av og for dei tilsette og studentane.

Eit styre skal syte for internkontroll med verksemda (jf. fagskulelova § 9). Ved å gjennom å nemne opp styre med medlemmer under fylkestinget og i fylkesadministrasjonen syter eigar for at styret forvaltar oppgåva med internkontroll i tråd med fylkestinget sine vedtak samt andre reglar knytt til drift og forvaltning.

Vedtekter

I tillegg til eigarstyring gjennom oppnemning av eit styre, finansiering og målstyring, kan fylkestinget styre gjennom å fastsetje vedtekter. Vedtektena kan likevel ikkje avgrense styret sitt mynde når dette følgjer av lov. Til døme vil den daglege drifta av fagskulane og faglege vurderingar av innhaldet i utdanningane ligge til styret. Av den politiske bestillinga til denne saka går det fram at det er ønskjeleg med eit forslag til delegeringsreglement som skal regulere forholdet og fordeling av mynde mellom styret og fylkesdirektøren. Delegeringsreglementa i Vestland fylkeskommune syner i hovudsak delegering frå fylkestinget til dei politiske utvala og fylkesdirektøren (Reglement for folkevalde organ og delegering). Vidare har fylkesdirektøren delegert vidare oppgåver vidare i organisasjonen (jf. delegeringsmatriser i E-handboka). Fylkestinget kan ikkje delegere oppgåver om til styring av fagskulane etter fagskulelova til fylkesdirektøren, og det vil ikkje vere naturleg at eit reglement kjem fram av dei nemnte dokumenta. Fylkesdirektøren vil difor tilrå at fordeling av mynde og oppgåver kjem tydelegare fram i styret sine vedtekter, og at vedtektena vert revidert.

Av vedtektena bør det kome tydeleg fram kva kompetanse som er lagt til fylkesting og kva som er lagt til styret. Vidare bør det kome fram kva oppgåver fylkesdirektøren skal ivareta på vegner av fylkestinget. Døme på dette er å ivareta personalforvaltninga gjennom personalansvar for rektor, samt å legge til rette for rapportering av mellom anna årsrekneskap, og gjennomføre saksførebuing til fylkestinget i saker som styret vil fremje.

Når det gjeld delegering av mynde mellom styret og rektor, så vil dette vere eit forhold mellom styret og rektor, og vedtektena skal såleis ikkje fordele kompetanse mellom dei. Vedtektena kan peike på kompetanse som følger av lov, men kva styret vil delegere av oppgåver til rektor må definerast av styret sjølv.

Forslag til reviderte vedtekter

Vidare i saka vert det vist til føresegner i mellom anna kommunelova, spesielt knytt til fylkeskommunale føretak, som bør gjenspegle vedtektena for å ivareta krava til både fagskulelova og kommunelova. Det er også sett til Universitets og høgskulelova i høve til regulering av samansettinga av eit styre for ein utdanningsinstitusjon. Til slutt vert det vist ei oversikt over kva som vert føreslått endra i styrevedtektena opp mot dagens vedtekter. Dagens vedtekter, samt forslag til reviderte vedtekter ligg som vedlegg i saka.

Relasjonen mellom skuleeigar og styret

Det bør kome fram av vedtekten til styret kva kompetanse fylkestinget har i høve til styra for fagskulane, og dette er ivaretatt i dagens vedtekter. Vidare bør det kome fram at fylkesdirektøren ikkje har instruksjons- eller omgjeringsrett overfor styret eller rektor ved fagskulen så lenge styret eller rektor utøver sitt virke i tråd med sitt mynde. Dette er i tråd med føremålet i fagskulelova, og parallelle føresegner er å finne i kommunelova kap. 9 om fylkeskommunale føretak, § 9-16. Samtidig bør det kome fram av vedtekten til at i saker der styret eller rektor ikkje har mynde, kan fylkesdirektøren instruere styret og rektor om at eit vedtak ikkje skal setjast i verk før fylkestinget har handsama saka. Dette kan til døme vere vedtak som går utover den økonomiske ramma som styret har fått, eller saker som er av ein uvanleg art som t.d. å inngå ei leigeavtale om bygg.

Av kommunelova § 9-16 kjem det fram at for fylkeskommunale føretak skal fylkesdirektøren ha høve til å uttale seg før styret gjer vedtak som også skal handsamast av fylkestinget, og at uttalen skal leggjast fram for styret før det vert gjort vedtak i saka. Vidare fastset § 9-16 i kommunelova at styret sitt vedtak skal sendast til fylkestinget via fylkesdirektøren. Såleis er det fylkesdirektøren si oppgåve å førebu saker fra styret til fylkestinget. Dette bør også kome fram av vedtekten til styret, og vil bidra til å klargjere kva som er rette tenesteveg i høve til saker som styret ønskjer å melde for fylkestinget. Fylkesdirektøren vil for enkeheltens skuld tilrå at saker som styret ønskjer å leggje fram for fylkestinget vert sendt til fylkesdirektøren for handsaming, og at styret får høve til å gje uttale før endeleg vedtak i fylkestinget.

Samansetninga av styret

Samansetninga av fagskulestyret er regulert i fagskulelova § 10, men seier ikkje noko om rektor kan vere medlem av styret. Ved universiteta og høgskulane vert rektor tilsett på åremål, eller valt av tilsette (§§ 10-1 og 10-2 i UH-Lova). Dersom rektor er valt er han leiar for styret, men om rektor er tilsett på åremål er han ikkje medlem av styret. Kommunelova § 9-5 andre ledd stadfester at dagleg leiar ikkje kan vere medlem i styret.

Rektor for Fagskulen Vestland er tilsett, og det vert ikkje nytta val eller åremålstilsetting. Prosjektstyret for Fagskulen Vestland har vedteke at det er eit ønskje å vurdere åremålstilsetting for rektor, men dette er per no ikkje handsama vidare (VS 03/21⁷). Som i føresegne om rektor i UH-lova og om dagleg leiar for fylkeskommunale selskap vil det vere føremålstenleg at rektor for fagskulen ikkje kan vere medlem av styret. Dette vil bidra til å styrke styret sin funksjon som eit styrings- og tilsynsorgan for verksemda ved fagskulen. Fylkesdirektøren vil difor tilrå at det kjem fram av vedtekten til at rektor ikkje kan vere medlem av styret.

Personalforvaltninga ved fagskulen

Dagens vedtekter seier ikkje noko om personaloppfølginga av rektor eller personalforvaltninga elles ved fagskulane. I dag er personalansvaret for rektorane lagt i linja under fylkesdirektøren og fleire andre fylkeskommunar har ei slik organisering. Jf. fagskulelova § 12 er det styret sjølv som skal tilsetje rektor, og dette kjem fram av vedtekten i dag. Samtidig er lovverket som vist i denne saka uklar i høve til korleis personalforvaltinga vert ivareteke. For å sikre lik personalforvaltning som elles i fylkeskommunen vil fylkesdirektøren tilrå at personalansvaret for rektor vert lagt i linja under fylkesdirektøren, slik som ved andre ytre eininger, men som er del av fylkeskommunen som rettssubjekt. Styret vil ha det faglege oppfølgingsansvaret for rektor, samt oppfølging av skuledrifta jf. fagskulelova.

Styret sitt mynde og ansvar

I denne saka viser fylkesdirektøren til at styret øvste styringsorgan for fagskulen, og at styret kan fatte vedtak i alle saker innanfor sitt mynde. Dette bør kome fram av vedtekten, samtidig bør det kome fram at styret er ansvarleg for at fagskulen vert drifta i samsvar med lover og forskrifter, fagskulen sitt føremål og vedtekter, samt fylkeskommunen sin økonomiplan og årsbudsjett. Det bør også presiserast at ressursane i fagskulen skal nyttast effektivt og i samsvar med reglar, føresetnader, god forvaltingsskikk og effektiv bruk av offentlege ressursmidlar.

Vidare bør vedtekten stadfeste dei krav til styret om rapportering av årsrekneskap, og rapportering av rekneskap gjennom året. Slik oppfølging vert ivareteke i dag, og bør vere tydeleg i vedtekten for styret som er øvste ansvarlege organ, og såleis ansvarleg for rapportering. Rekneskapsrapportering vert i dag gjort frå fagskulane til fylkesdirektøren, som rapporterer vidare til fylkestinget i samband med rapporteringa for heile den fylkeskommunale drifta. Denne praksisen er i tråd med at styret skal rapportere til fylkestinget, og at det er fylkesdirektøren som skal førebu

⁷ <https://www.hordaland.no/contentassets/22c43efa2afe44e89597e0ff2fb91697/moteinkalling-og-sakspapirer-280521.pdf>

saker til fylkestinget. Styret kan sjølvsgåt delegere den praktiske oppfølginga av rapporteringa til rektor, det må i så fall kome fram av eit delegeringsreglement frå styret til rektor.

Fylkeskommunen er eigar av fleire ulike selskap, og som ein del av eigarstyringa vert det årleg orientert for fylkestinget. Styreleiarane for dei fylkeskommunale fagskulane bør også gje slik orientering til fylkestinget, og dette kan gjerast i samband med fagskulen sin årsmelding som vert lagt fram i mars. Kommunelova § 14-7 set krav til at det skal utarbeidast ei eiga årsmelding til kvart fylkeskommunalt føretak, samt at årsmeldinga skal gis seinast 31. mars.

Til slutt bør det også kome fram kva krav og ansvar styret har for representasjon. Styret skal representera fagskulen, og rektor representerer fagskulen innanfor sitt mynde. Det vil også vere naudsynt at styret inngår avtalar, eller stadfester at rektor har fått slike mynde av styret. Dette gjeld t.d. ved søknader om tilskotsordningar gjennom Direktorat for høyere utdanning og kompetanse (HK dir.). Samtidig bør det gå fram av vedtektena at styret ikkje kan inngå avtaler som går utover styret sitt mynde eller økonomiske ramme.

Endringsmatrise

På bakgrunn av saksframleggelsen vil fylkesdirektøren tilrå følgjande endringar i vedtektena for styret for Fagskulen Vestland:

Dagens vedtekter	Forslag til endring/nye føresegner	Kommentar
1 Styret sin legitimitet, virkeområde, samansettning og oppnemning	1 Styret sin legitimitet, virkeområde, samansettning og oppnemning	Ingen endring
<u>§1-1 Lovgrunnlaget - relasjonen mellom skuleeigar og styret</u> 1) Fagskulular er underlagt lov om høgare yrkesfagleg utdanning (fagskulelova) samt andre aktuelle lover, forskrifter og reglement som gjeld for offentlege verksemder. 2) Vestland fylkeskommune ved fylkestinget er den formelle eigar av Fagskolen i Hordaland og Fagskulen i Sogn og Fjordane. Fylkestinget treff vedtak som skuleeigar om ikkje anna følger av lov eller delegasjonsvedtak. 3) Fagskulelova §§ 9 og 10 stadfester at fagskulular skal ha eit styre som øvste ansvarlege styringsorgan med minst sju medlemar. 4) Skuleeigar skal utøve eigarskap på tre måtar a) Val av styremedlemar og eventuelt avsetting av styret b) Finansiering c) Styret sine vedtekter	<u>§1-1 Lovgrunnlaget - relasjonen mellom skuleeigar og styret</u> 1. Fagskulular er underlagt lov om høgare yrkesfagleg utdanning (fagskulelova) med forskrifter samt andre aktuelle lover, forskrifter og reglement som gjeld for offentlege verksemder i fylkeskommunen. 2. Vestland fylkeskommune ved fylkestinget er den formelle eigar av Fagskulen Vestland. Fylkestinget treff vedtak som skuleeigar om ikkje anna følger av lov eller delegasjonsvedtak. 3. Fagskulelova §§ 9 og 10 stadfester at fagskulular skal ha eit styre som øvste ansvarlege styringsorgan med minst sju medlemar. 4. Skuleeigar (fylkestinget) utøvar eigarskap på følgjande måtar a. Val av styremedlemar og eventuelt avsetting av styret b. Finansiering c. Styret sine vedtekter d. Målstyring gjennom kompetansepolitikk og tilskotsforvaltning 5. Fylkesdirektøren har ikkje instruksjons- eller omgjeringsrett overfor styret eller rektor ved fagskulen så lenge utøvinga av virket er i tråd med styret sin kompetanse.	

	<p>6. I saker der styret eller rektor ikkje har kompetanse kan fylkesdirektøren instruere styret og rektor om at eit vedtak ved fagskulen ikkje skal iverksetjast før fylkestinget har handsama saka.</p> <p>7. Fylkesdirektøren skal førebu saker som skal handsamast av fylkestinget. Styret ved fagskulen skal ha høve til å gje uttale før fylkestinget skal handsama saka. Styret sitt vedtak skal sendast til fylkestinget via fylkesdirektøren.</p>	
<p><u>§ 1-2 Samansetning og oppnemning av styret</u></p> <p>1) Styret vert oppnemt av fylkestinget og skal ha 9 medlemmar. Jf. fagskulelova § 10 første ledd skal to av medlemane ha bakgrunn frå relevant arbeids- eller næringsliv; minst ein medlem skal vere valt av og blant dei tilsette, og minst ein medlem skal vere valt av og blant studentane. Det skal veljast personlege varamedlemar for medlemane som er valt av dei tilsette og studentane. Det skal vere minst ein varamedlem for medlemane frå arbeids- eller næringsliv, og minst ein varamedlem for dei andre medlemane.</p> <p>2) Fylkestinget vel leiar og nestleiar, eigarrepresentantar og arbeids- eller næringslivsrepresentantar. Eigarrepresentantar vert valt for fire år, og arbeids- eller næringslivsrepresentantar vert valt for to år med moglegheit for forlenging av fylkesutvalet. Tilsettrepresentant vert valt for to år, og studentrepresentant vert valt for eitt år. Tilsett- og studentrepresentant vert valt av og blant tilsette og studentar. Styremedlemar kan veljast igjen.</p> <p>3) Ved val av styremedlemar gjeld likestillings- og diskrimineringslova § 28 innan den einskilde valkrets.</p> <p>4) Styret for Fagskolen i Hordaland og styret for Fagskulen i Sogn og Fjordane skal ha følgjande samansetning:</p> <p>a) Tre representantar frå det regionale folkevalde nivået, der ein representant vert valt frå hovudutval for opplæring og</p>	<p><u>§ 1-2 Samansetning og oppnemning av styret</u></p> <p>1. Styret vert oppnemt av fylkestinget og skal ha 9 medlemmar. Jf. fagskulelova § 10 første ledd skal to av medlemane ha bakgrunn frå relevant arbeids- eller næringsliv; minst ein medlem skal vere valt av og blant dei tilsette, og minst ein medlem skal vere valt av og blant studentane. Det skal veljast personlege varamedlemar for medlemane som er valt av dei tilsette og studentane. Det skal vere minst ein varamedlem for medlemane frå arbeids- eller næringsliv, og minst ein varamedlem for dei andre medlemane.</p> <p>2. Fylkestinget vel leiar og nestleiar, eigarrepresentantar og arbeids- eller næringslivsrepresentantar. Eigarrepresentantar vert valt for fire år, og arbeids- eller næringslivsrepresentantar vert valt for to år med moglegheit for forlenging av fylkesutvalet. Jf. fagskulelova § 10 vert tilsett- og studentrepresentant valt av og blant tilsette og studentar. Tilsettrepresentant vert valt for to år, og studentrepresentant vert valt for eitt år. Styremedlemar kan veljast igjen.</p> <p>3. Ved val av styremedlemar gjeld likestillings- og diskrimineringslova § 28 innan den einskilde valkrets.</p> <p>4. Styret for Fagskulen Vestland skal ha følgjande samansetting:</p> <p>a. Fire representantar frå det regionale folkevalde nivået, der ein representant vert valt frå hovudutval for opplæring og</p>	I denne paragrafen er det føreslått ei endring i samansetninga av styret, lik den samansetninga som er vedteke for prosjektstyret for Fagskulen Vestland.

<p>kompetanse, og ein representant frå hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon, og med to varamedlemar.</p> <p>b) Ein representant frå fylkesadministrasjonen med ein varamedlem etter framlegg frå fylkesrådmannen.</p> <p>c) Tre representantar frå relevant arbeids- og næringsliv med ein varamedlem etter framlegg frå fylkesrådmannen.</p> <p>d) Ein representant frå dei tilsette ved fagskulen med ein personleg vara valt av dei tilsette ved fagskulen.</p> <p>e) Ein representant frå studentane ved fagskulen med ein personleg vara valt av studentane ved fagskulen.</p>	<p>kompetanse, og ein representant frå hovudutval for næring, og med to varamedlemar.</p> <p>b. Ein representant frå fylkesdirektøren med ein varamedlem etter framlegg frå fylkesdirektøren.</p> <p>c. To representantar frå relevant arbeids- og næringsliv med ein varamedlem etter framlegg frå fylkesdirektøren.</p> <p>d. Ein representant frå dei tilsette ved fagskulen med ein personleg vara valt av dei tilsette ved fagskulen.</p> <p>e. Ein representant frå studentane ved fagskulen med ein personleg vara valt av studentane ved fagskulen.</p> <p>5. Rektor kan ikkje vere medlem av styret.</p>	
<p>§ 1-3 Vedtaksført styre og gjennomføring av styremøte</p> <p>1) Styret kan fatte vedtak når meir enn halvparten av medlemane eller tilsvarande mange varamedlemar er til stades og avgjev stemme. Vedtak vert fatta med alminneleg fleirtal om ikkje anna er fastsett i fagskulelova i høve til einskilde saker. Ved likt tal på stemmer avgjer møteleiar med dobbelstemme.</p> <p>2) Styremøta vert leia av styreleiar. Om ikkje styreleiar er til stade utpeikar styret ein møteleiar (jf. fagskulelova § 11 tredje ledd).</p> <p>3) Styret vert kalla inn av styreleiar eller når minst to styremedlem krev det.</p> <p>4) Det skal førast møtebok frå styremøta. Møteboka skal godkjennast av styreleiar før den vert publisert og godkjennast av styret i det påfølgjande møtet.</p> <p>5) Styremedlemane er omfatta av arbeidsvilkår for folkevalde og får møtegodtgjersle jf. Reglement for godtgjersle og arbeidsvilkår for folkevalde.</p> <p>6) Rektor har ansvar for sekretariatsfunksjonen for styret og har møte- og talerett i styret.</p>	<p>§ 1-3 Vedtaksført styre og gjennomføring av styremøte</p> <p>1. Styret kan fatte vedtak når meir enn halvparten av medlemane eller tilsvarande mange varamedlemar er til stades og avgjev stemme. Vedtak vert fatta med alminneleg fleirtal om ikkje anna er fastsett i fagskulelova i høve til einskilde saker. Ved likt tal på stemmer avgjer møteleiar med dobbelstemme.</p> <p>2. Styremøta vert leia av styreleiar. Om ikkje styreleiar er til stade utpeikar styret ein møteleiar (jf. fagskulelova § 11 tredje ledd).</p> <p>3. Styret vert kalla inn av styreleiar eller når minst to styremedlem krev det.</p> <p>4. Det skal førast møtebok frå styremøta. Møteboka skal godkjennast av styreleiar før den vert publisert og godkjennast av styret i det påfølgjande møtet.</p> <p>5. Styremedlemane er omfatta av arbeidsvilkår for folkevalde og får møtegodtgjersle jf. Reglement for godtgjersle og arbeidsvilkår for folkevalde i Vestland fylkeskommune.</p> <p>6. Rektor har ansvar for sekretariatsfunksjonen for styret og har møte- og talerett i styret.</p> <p>7. Avdelingsdirektør for opplæring og kompetanse er observatør i</p>	<p>I denne paragraf er det føreslått lagt til at avdelingsdirektør for opplæring og kompetanse kan møte som observatør i møta, med møte og talerett. Dette vart føreslått i rapporten frå DP 1.8 Fagskule, men vart ikkje teke inn i vedtekten den gang.</p>

	styremøta og har møte- og talerett i styret.	
2 Styret sitt ansvar, mynde og oppgåver <u>§ 2-1 Oppgåver og mynde</u> 1) Styret skal bidra til å legge premissane og utforme strategi for utviklinga av fagskuleutdanninga innafor dei mål og rammer som gjeld for fagskulen. Styret skal sikre at fagskuleutdanningane held høg kvalitet, og at studentane får gode utdanningsvilkår. Dei fylkeskommunale fagskulane i Vestland skal i samarbeid med offentlege instansar, bransjar, bransjeorganisasjonar og næringsverksemder vere ein regional utviklingsaktør med fleksibilitet i tilbodusstruktur og utdanningstilbod. 2) Styret er, jf. fagskulelova § 9, a) og b), økonomisk og juridisk ansvarleg for all fagskuleutdanning. Styret er også økonomisk og juridisk ansvarleg for kursverksemder som vert tilbudd av fagskulen, og for å sikre at eigedom vert disponert i samsvar med gjeldande regelverk. 3) Styret skal legge fram årsrekneskap med resultat og framlegg til budsjett for komande år til fylkestinget. 4) Ein fagskule skal ha ein rektor, og styret sjølv skal tilsette rektor. Rektor skal ha naudsynt fag- og leiarkompetanse. Studentane og dei tilsette skal verte høyrde før ein rektor vert tilsett. Om ei avgjerd i ei sak ikkje kan vente til styret kan kome saman i møte kan rektor ta avgjerd i saka. Styret kan også gje rektor fullmakt til å avgjere saker som ikkje bør utsettast til neste styremøte jf. fagskulelova § 12. 5) Styret sjølv skal fatte vedtak om det etter styret sitt skjønn er forsvarleg å ta opp nye studentar. Vedtaket skal fattast før studiestart jf. fagskulelova § 9 andre ledd. 6) Styret kan delegere avgjersler til andre ved fagskulen dersom det ikkje følgjer av fagskulelova at styret sjølv skal fatte vedtak jf. fagskulelova § 9 fjerde ledd.	2 Styret sitt mynde, ansvar og oppgåver <u>§ 2-1 Mynde</u> 1. Styret har mynde til å treffen vedtak i alle saker som gjeld fagskulen innanfor styret sin kompetanse. 2. Ein fagskule skal ha ein rektor, og styret sjølv skal tilsette rektor. Rektor skal ha naudsynt fag- og leiarkompetanse. Studentane og dei tilsette skal høyrast før rektor vert tilsett. Om ei avgjerd i ei sak ikkje kan vente til styret kan kome saman i møte kan rektor ta avgjerd i saka. Styret kan også gje rektor fullmakt til å avgjere saker som ikkje bør utsettast til neste styremøte jf. fagskulelova § 12. Styret har fagleg oppfølgingsansvar for rektor. Fylkesdirektøren gjev administrativ støtte i personalforvaltninga og ivaretak personalansvaret for rektor. Personalforvaltninga ved fagskulen skal vere i tråd med fylkeskommunen sin personalpolitikk. Rektor er ansvarleg for den daglege drifta av fagskulen. Rektor er underordna styret og skal følge dei retningslinjene og pålegg som styret gir. Rektor har det løpende personalansvaret for fagskulen, inkludert tilsettingar og tenestelege reaksjonar. Dagleg leiing er ikkje omfatta av saker som er av uvanleg art eller av stor tyding for føretaket. 3. Styret sjølv skal fatte vedtak om at det etter styret sitt skjønn er forsvarleg å ta opp nye studentar. Vedtaket skal fattast før studiestart jf. fagskulelova § 9 andre ledd. 4. Styret kan delegere avgjersler til andre ved fagskulen dersom det ikkje følgjer av fagskulelova at styret sjølv skal fatte vedtak jf. fagskulelova § 9 fjerde ledd.	I kapittel 2 vert det føreslått å dele opp føresegner om oppgåver og mynde i to paragrafer.

<p>7) Styret er ansvarleg for at det vert gjeve forskrift om opptak, eksamen, prøver og anna arbeid, samt disciplinære sanksjoner, reglar for skikkavurdering og reglar for klagehandsaming.</p> <p>8) Fagskular skal opprette ei lokal klagenemnd som skal handsame klager over skulen sine enkeltvedtak. Styret kan bestemme at den lokale klagenemnda også skal handsame og gjere vedtak i saker etter §§ 23 til 27 i fagskulelova. Avgjerd om habilitet etter §§ 6-10 og om teieplikt etter §§ 13-13 e i forvaltningslova gjeld for handsaming av saker. Avgjerd om opptak, fritak, godskriving, avsluttande vurdering, skikkavurdering, bortvisning, utestenging, annullering av eksamen og andre disciplinære sanksjonar skal handsamast etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova.</p>	<p>5. Styret skal gje forskrift om opptak, eksamen, prøver og anna arbeid, samt disciplinære sanksjoner, reglar for skikkavurdering og reglar for klagehandsaming i tråd med fagskulelova og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning.</p> <p>6. Fagskular skal opprette ei lokal klagenemnd som skal handsame klager over skulen sine enkeltvedtak. Styret kan bestemme at den lokale klagenemnda også skal handsame og gjere vedtak i saker etter §§ 23 til 27 i fagskulelova. Avgjerd om habilitet etter §§ 6-10 og om teieplikt etter §§ 13-13 e i forvaltningslova gjeld for handsaming av saker. Avgjerd om opptak, fritak, godskriving, avsluttande vurdering, skikkavurdering, bortvisning, utestenging, annullering av eksamen og andre disciplinære sanksjonar skal handsamast etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova.</p>	
<p><u>§ 2-2 Styret sitt ansvar for fagskuleutdanninga</u></p> <p>1) Styret skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Sørgje for at studentane får den utdanninga som fagskulen har akkreditering for b) Sørgje for at alle vilkår for eventuelle offentlege tilskot er oppfylt c) Sørgje for at opplysninga som vert gjeve til NOKUT, studentar og dei som søker utdanning er korrekte og fullstendige d) Sørgje for at det vert gjeve naudsynt informasjon og rettleiing til søkerar og studentar ved fagskulen, mellom anna om kostnader knytt til utdanninga, studietilbod, søknadsfristar og opptakskrav. e) Bestemme krav til lærarkompetanse, instruktørkompetanse og leiinga ved fagskulen. f) Sørgje for at verksemda vert drifta i samsvar med gjeldande lover og regler, og etablere og sørgje for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette. <p>2) Styret har det overordna ansvaret for studentane sitt læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorgana,</p>	<p><u>§ 2-2 Ansvar og oppgåver</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Styret skal sjå til at fagskulen vert drifta i samsvar med lover og forskrifter, fagskulen sitt føremål og vedtekter, samt fylkeskommunen sin økonomiplan og årsbudsjett. Ressursane skal nyttast effektivt og i samsvar med gjeldande regler, føresetnader og god skikk. 2. Styret skal bidra til å legge premissane og utforme strategi for utviklinga av fagskuleutdanninga innafor dei mål og rammer som gjeld for fagskulen. 3. Styret skal sikre at fagskuleutdanningane held høg kvalitet, og at studentane får gode utdanningsvilkår. 4. Fagskulen Vestland skal i samarbeid med offentlege instansar, bransjar, bransjeorganisasjonar og næringsverksemder vere ein regional utviklingsaktør med fleksibilitet i tilbodsstruktur og utdanningstilbod. 5. Styret er, jf. fagskulelova § 9, a) og b), økonomisk og juridisk ansvarleg for all fagskuleutdanning. Styret er også 	

	<p>økonomisk og juridisk ansvarleg for kursverksemd som vert tilbygd av fagskulen, og for å sikre at eigedom vert disponert i samsvar med gjeldande regelverk.</p> <p>6. Rektor skal minst to gongar i året rapportere til styret om utviklinga i inntekter og utgifter i høve til fagskulen sitt årsbudsjett. Om utviklinga tilseier vesentlege avvik fra årsbudsjettet skal rektor føreslå endringar i dette. Styret skal endre årsbudsjett når det er naudsynt for å fylle krava til realisme og balanse innanfor tildelt økonomisk ramme jf. Kommunelova § 14-4.</p> <p>7. Styret skal gjennom budsjettåret, som ein del av fylkeskommunen sin rekneskapsrapportering til fylkestinget, rapportere til fylkessdirektøren.</p> <p>8. Styret skal leggje fram årsrekneskap med resultat og framlegg til budsjett for komande år til fylkestinget.</p> <p>9. Styret skal utarbeide og leggje fram ei årsmelding for fylkestinget seinast 31. mars kvart år, og styreleiar skal i samband med årsmeldinga orientere fylkestinget om utviklinga ved fagskulen.</p> <p>10. Styret representerer fagskulen utad og inngår avtalar på vegner av fylkeskommunen innanfor føretaket sitt føremål. Styret kan ikkje inngå avtalar som går utover styret sitt mynde eller dei økonomiske rammene for fagskulen. Styret kan delegera representasjon til einskilde medlem i styret. Rektor representerer fagskulen utad i saker innanfor rektor sitt mynde jf. § 2-1 punkt 3.</p>	
	<p><u>§ 2-2 Styret sitt ansvar for fagskuleutdanninga</u></p> <p>1. Styret skal jf. fagskulelova § 9:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sørgje for at studentane får den utdanninga som fagskulen har akkreditering for Sørgje for at alle vilkår for eventuelle offentlege tilskot er oppfylt Sørgje for at opplysningars som vert gjeve til NOKUT, studentar og 	

	<p>dei som søker utdanning er korrekte og fullstendige</p> <p>d. Sørgje for at det vert gjeve naudsynt informasjon og rettleiing til søkerar og studentar ved fagskulen, mellom anna om kostnader knytt til utdanninga, studietilbod, søknadsfristar og opptakskrav.</p> <p>e. Bestemme krav til lærarkompetanse, instruktørkompetanse og leiinga ved fagskulen.</p> <p>f. Sørgje for at verksemda vert drifta i samsvar med gjeldande lover og regler, og etablere og sørgje for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette.</p> <p>2. Styret kan delegera sitt mynde til andre ved fagskulen om det ikkje føljer av fagskulelova at styret sjølv skal fatte vedtak.</p> <p>3. Styret har det overordna ansvaret for studentane sitt læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorgana, legge til rette for eit godt og inkluderande læringsmiljø.</p>	
--	---	--

Organisatorisk plassering av fagskulen

Dei to fylkeskommunale fagskulane er i dag organisatorisk lagt til Avdeling for opplæring og kompetanse. Dei fleste andre fylkeskommunane har organisert seg slik. Vestfold og Telemark, og Troms og Finnmark fylkeskommunar har valt ei anna løysing, og den fylkeskommunale fagskulen er her lagt til næringsavdelinga.

Avdeling for innovasjon og næring i Vestland fylkeskommune har samanfallande interesser med både fagskulen og avdeling for opplæring og kompetanse i høve til kompetansepolitikk, regional utvikling og ivaretaking av det regionale og lokale kompetansebehovet. Likevel vil det vere føremålstenleg at Fagskulen Vestland fortsett ligg til opplæring og kompetanse. Avdeling for opplæring og kompetanse har driftsansvar for alle dei vidaregåande skulane, og gjennom dette vert også fagskulane følgt opp gjennom systemstøtte og økonomi. Avdelinga har kompetanse på skuledrift, og sjølv om fagskuledrifta på fleire områder skil seg frå vidaregåande opplæring, vil ein kunne gjere naudsynte tilpassingar.

Vidare har avdeling for opplæring og kompetanse ansvar for kompetansepolitikk saman med innovasjon og næring, i tillegg til at førstnemnte har ansvar for tildeling av tilskot til både offentlege og fylkeskommunale fagskulular.

Innovasjon og næring er representert i fagskulen gjennom styret, då både avdelingsdirektør for innovasjon og næring, samt ein folkevald frå hovudutval for næring er medlem av styret. Fagskulane har også tradisjon for å samarbeide med Avdeling for innovasjon og næring, og den organisatoriske plasseringa i opplæring og kompetanse er såleis ikkje eit hinder for dette. Døme på prosjekter er dei internasjonale prosjekta RIGHT og ALBATTs. Fagskulane er også medlem av Kompetanseforum Vestland, som har delt leiing frå avdelingsdirektørane for innovasjon og næring og opplæring og kompetanse.

På bakgrunn av dette vil fylkesdirektøren tilrå at av fagskulane i fylkeskommunen organisatorisk vert lagt som i dag til avdeling for opplæring og kompetanse.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget som skuleeigar oppnemner styret for ein fylkeskommunal fagskule, fastset vedtekter og budsjett.

Vurderingar og verknader

Økonomi:

Ingen kjent effekt.

Klima:

Ingen kjent effekt.

Folkehelse:

Ingen kjent effekt.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi):

Saka støttar opp om Regional plan for kompetanse og arbeidskraft i høve til fylkeskommunen sitt ansvar for regional kompetansepolitikk.

Konklusjon

På bakgrunn av saksframlegget vil fylkesdirektøren tilrå at fylkestinget utøver eigarskapet av Fagskulen Vestland gjennom styringssignal og målstyring i samband med planar for regional kompetansepolitikk og fordeling av fylkeskommunalt tilskot til fagskulesektoren. Vidare vert det tilrådd at styret må leggje fram årsmelding med orientering for fylkestinget innan 31. mars kvart år.

Fylkesdirektøren vil også tilrå at personalansvaret for rektor vert lagt i linja under fylkesdirektøren slik at fylkeskommunen sikrar at personalforvaltninga ved fagskulen er i tråd med personalforvaltninga elles i fylkeskommunen. Styret er øvste styringsorgan for Fagskulen Vestland og har fagleg oppfølgingsansvar for rektor, samt ansvar for drifta av fagskulen i tråd med fagskulelova med forskrifter.

For å tydeleggjere fordelinga av kompetanse mellom fylkestinget og styret, samt fordeling av oppgåver mellom styret og fylkesdirektøren vert det tilrådd at vedtekten for styret vert endra i tråd med saksframlegget.

Til slutt vil fylkesdirektøren tilrå at Fagskulen Vestland fortsett vert organisert under Avdeling for opplæring og kompetanse.